

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - השפה המיוחדת של אורי

מאת: דויד גרוסמן
איורים: אורה איל
הוצאה: הקיבוץ המאוחד
קבוצת גיל: גנים בוגרים

קללי

מי לא מכיר את התחושה הקשה, כאשר הסביבה לא מבינה אותנו?
מי לא מכיר את התחושה הקשה, כאשר הסביבה לא מבינה אותנו? ילדים רבים חווים קשיי תקשורת (אוצר מילים מוגבל, עולים חדשים, ליקויים התפתחותיים). שיחה בעקבות הסיפור "השפה המיוחדת של אורי" עשויה לעורר הזדהות בקרב הילדים עם התסכול שחש אורי, וכך לסייע בהתייחסותם לחברים שמתקשים בדיבור. זו גם הזדמנות לצוות הגן להפגין הבנה, סבלנות ורצון לסייע למתקשים.

העשרה

איזה סוגי תרגום מכירים ילדי הגן?
יונתן משמש מתורגמן ומסביר להורים את השפה המיוחדת של אורי. איזה סוגי תרגום מכירים ילדי הגן? כדאי להסב את תשומת לבם לתרגום לשפת הסימנים בטלוויזיה, ולספר להם על אנשים שמתרגמים מילים משפה אחת לשנייה. אולי יש בקרב ילדי הגן עולים, או ילדים שהסבים שלהם אינם דוברי עברית, אשר משמשים בעצמם מתרגמים של המשפחה?

מִשְׁחָק

תוכלו לשחק משחקים שעוסקים בתקשורת כמו פנטומימה, "טלפון שבור", "נחש מי" ועוד.
תוכלו לשחק משחקים שעוסקים בתקשורת כמו פנטומימה, "טלפון שבור", "נחש מי" ועוד.

מִשְׁחָק

פתגמים בסימנים

פתגמים בסימנים: מכינים כרטיסיות עם ציורים במקום מילים, ותולים על לוח רצף סדרת כרטיסיות שמרכיבות פתגם. על הילדים לפענח את הסימנים ולהמירן למילים. ("לא דובים ולא יער" = X, ציור דובים, X, ציור עצים. "על ראש הגנב בוער הכובע" = ציור של ראש עם חץ מעליו, ציור של גנב, ציור של אש, ציור של כובע וכו').

יְצִירָה

לבקש מהילדים והוריהם להכין מילון קטן עם קיצורים משפחתיים
השפה המיוחדת של אורי" הוא סיפור על משפחה אוהבת, שידועת גם לצחוק מטעויות ואי-הבנות. ניתן לבקש מהילדים והוריהם להכין מילון קטן עם קיצורים משפחתיים השייכים רק להם (כינויים, אירועים שונים, "קודים") - "כשאנחנו אומרים " ☒ למה אנחנו מתכוונים?.

פְּלָלִי

לאפשר לילדים להתבונן מקרוב באיורים הצבעוניים
כדאי לאפשר לילדים להתבונן מקרוב באיורים הצבעוניים והמשעשעים שציירה המאירת אורה אייל. ילדי הגן יכולים להציע פירושים שלהם למשפטים של אורי ולצייר אותם.

משחק

משחק הפנטומימה

בעזרת משחק הפנטומימה, ניתן להדגים לילדים כיצד הם יכולים ל"תרגם" את חבריהם לכל ילדי הגן (מזמינים זוג ילדים כאשר על האחד להדגים בפנטומימה משפט ("אני רוצה לישון", "אני אוהבת בננה"²⁷) ועל השני לתרגם את דבריו לשאר הילדים.

העשרה

ספרים נוספים

לסופר דויד גרוסמן, ולמאיירת אורה איל, יצירות רבות המיועדות לילדים בגיל הרך. חפשו בספריית הגן ספרים נוספים של כל אחד מהם. אולי לילדי הגן ספרים שלהם בבית? זו הזדמנות להשוות ולחפש את המשותף בספרים, וגם לעודד קריאה של ספרים נוספים מאת אותו המחבר או המאיירת.

העשרה

שיבושי מילים ולשון

שיבושי מילים ולשון אופייניים מאד בגיל הצעיר ואינם בהכרח מעידים על ליקויים שדורשים התערבות. ספר מומלץ בנושא התפתחות השפה בגיל הרך הוא "המגדל נפרק: חידושי מילים של ילדים וניתוחם" מאת מיכל סגל, הוצאת מכון מופ"ת, 2011.

יצירה

להתבונן יחד באיורים ולהציע לילדיכם לצייר

כל אחד מבני משפחתו של אורי מציע בהומור דרך אחרת להבין את דבריו. את האפשרויות המצחיקות האלה ציירה המאיירת אורה איל. תוכלו להתבונן יחד באיורים ולהציע לילדיכם לצייר את הפירוש שלהם לדבריו של אורי.

השראה

לדבר בשפה שרק אתם מבינים
איזה כיף לדבר בשפה שרק אתם מבינים! תוכלו להמציא לעצמכם אוסף מילים במילון פרטי משלכם. איך נאמר
'בואו לאכול?' 'בוקר טוב' ואני רוצה נשיקה'?

קללי

גם אתם יכולים להיות "מתורגמנים"
יונתן שומע חצי מילה ומבין למה התכוון אורי. גם אתם יכולים להיות "מתורגמנים": כל אחד בתורו בוחר חפץ
שנמצא בחדר ואומר רק את החצי הראשון של שם החפץ. על ה"מתורגמן" לנסות לנחש מהו הדבר שהתכוונתם
אליו. אחר כך אפשר להחליף תפקידים.

שיחה

מתי נעים להם להיות קטנים ומתי הם מעדיפים להיות גדולים
על יונתן בן החמש נאמר, "שזה בדיוק באמצע בין להיות קטן ולהיות גדול". זו הזדמנות לשאול את ילדיכם מתי
נעים להם להיות קטנים ומתי הם מעדיפים להיות גדולים.

שיחה

אחים יכולים לסייע זה לזה בכל גיל
אחים יכולים לסייע זה לזה בכל גיל. אפשר לשתף את ילדיכם בחוויות שעברתם בילדותכם עם אח או עם אחות
ובדברים שעשיתם יחד כשהייתם ילדים. גם סבא וסבתא מוזמנים לספר על אחיהם.

מילים שאמרו ילדינו בשיבושים
כמעט לכולנו זכורות מילים שאמרו ילדינו בשיבושים מקסימים כשלמדו לדבר. האם אתם זוכרים מילים כאלה?
ילדיכם ייהנו בוודאי לשמוע אותן. תוכלו לרשום אותן למזכרת

עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה www.pjisrael.org